

Mirela Daniela Ristache

Mirela Mihăilescu

LITERATURA PENTRU COPII

CLASA A IV-A

Editura HERRA

CUPRINS

Argument	5
Mihai Eminescu	7
Povestea codrului	8
Ce-ți doresc eu ție, dulce Românie	9
Călin (file din poveste)	11
Ion Creangă	14
Amintiri din copilărie	15
Casa părintească	15
Umblarea cu plugul	22
Caprele Irinucăi	26
George Coșbuc	39
Concertul primăverii	40
Noapte de vară	42
Mama	45
I.L. Caragiale	48
D-l Goe	49
Bùbico	58
George Topârceanu	68
Rapsodii de primăvară	69
Rapsodii de toamnă	73
I.Al. Brătescu-Voinești	80
Moartea lui Castor	81
Emil Gârleanu	87
Cea dintâi durere	88
Sărăcuțul	94
Barbu Șt. Delavrancea	96
Neghiniță	97
Domnul Vucea	111
Vasile Alecsandri	134
Andrii Popa	135
Peneș Curcanul	139
Ioan Slavici	147
Doi feți cu stea în frunte	148

Petre Ispirescu	161
Tinerete fără bătrânețe și viață	
fără de moarte	162
Grigore Alexandrescu	175
Căinele și câțelul	176
Boul și vițelul	178
Alexandru Vlahuță	180
Mogâldea	181
Alexandru Donici	186
Cocostârcul și vulpea	187
D. Bolintineanu	189
Țepeș și solii	190
Muma lui Ștefan cel Mare	192
Nicolae Labiș	194
Moartea căprioarei	195
Ștefan O. Iosif	199
Baladă	200
Cântec sfânt	202
Bunica	203
Baladă populară	204
Constantin Brâncovanul	204
Legende populare	209
Legenda Mănăstirii Putna	209
Legenda Vrancei	212
Edmondo de Amicis	217
Colegul meu Coretti	218
Victor Hugo	223
Gavroche și Cosette	224
H.C. Andersen	227
Fetița cu chibriturile	228
Lewis Carroll	232
Alice în țara minunilor	233
Prin viziunea iepurelui	233

POVESTEA CODRULUI

(fragment)

Împărat slăvit e codrul,
Neamuri mii îi cresc sub poale,
Toate înflorind din mila
Codrului, Măriei sale.

Lună, Soare si Luceferi
El le poartă-n a lui herb
Împrejurii-i are dame
Și curteni din neamul Cerb.

Crainici, iepurii cei repezi
Purtători îi sunt de vești,
Filomele-i țin orchestrul
Și izvoare spun povești.

Peste flori ce cresc în umbră,
Lângă ape pe potici,
Vezi bejanii de albine,
Armii grele de furnici...

ÎNTREBĂRI

1. *Cum este descris codrul?*
2. *Cine sunt ființele care îl înconjoară?*

CE-ȚI DORESC EU ȚIE, DULCE ROMÂNIE

Ce-ți doresc eu ție, dulce Românie,
Țara mea de glorie, țara mea de dor!
Brațele nervoase, arma de tărie,
La trecutu-ți mare, mare viitor!
Fiarbă vinu-n cupe, spumege pocalul,
Dacă fiii-ți mândri asta le nutresc;
Căci rămâne stânca, deși moare valul,
Dulce Românie, asta ți-o doresc.

Vis de răzbunare negru ca mormântul,
Spada ta de sânge dușman fumegând,
Și deasupra idrei fluturi cu vântul
Visul tău de glorie falnic triumfând,
Spună lumii large steaguri tricolore,
Spună ce-i poporul mare, românesc,
Când s-aprinde sacru candida-i vâltoare,
Dulce Românie, asta ți-o doresc.

Îngerul iubirii, îngerul de pace,
Pe altarul Vestei tainic surâzând,
Ce pe Marte-n glorie să orbească-l face,
Când cu lampa-i zboară lumea luminând,
El pe sânu-ți vergin încă să coboare,
Guste fericirea raiului ceresc,
Tu îl strânge-n brațe, tu îi fă altare
Dulce Românie, asta ți-o doresc!

Ce-ți doresc eu ție, dulce Românie,
Tânăra mireasă, mamă cu amor!
Fiii tăi trăiască numai în frăție
Ca a nopții stele, ca a zilei zori,
Viață în vecie, glorii, bucurie,
Arme cu tărie, suflet românesc,
Vis de vitejie, fală și mândrie,
Dulce Românie, asta ți-o doresc!

ÎNTREBĂRI

1. *Cum numește poetul România?*
2. *Ce sentiment se desprinde din aceste versuri?*

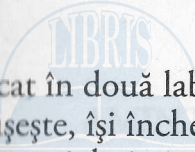

CĂLIN

(file din poveste)

De treci codri de aramă, de departe vezi albind
Ș-auzi mândra glăsuire a pădurii de argint.
Acolo, lângă isvoară, iarba pare de omăt,
Flori albastre tremur ude în văzduhul tămâiet;
Pare că și trunchii vecinici poartă suflete sub coajă,
Ce suspină printre ramuri cu a glasului lor vrajă.
Iar prin mândrul întuneric al pădurii de argint
Vezi izvoare sdrumicate peste pietre licurind;
Ele trec cu harnici unde și suspină-n flori molatic,
Când coboară-n ropot dulce din tăpșanul prăvălatic,
Ele sar în bulgări fluizi peste prundul din răstoace,
În cuiabar rotind de ape, peste care luna zace.
Mii de fluturi mici albaștri, mii de roiuri de albine
Curg în râuri sclipitoare peste flori de miere pline,
Împlu aerul văratice de mireasmă și răcoare
A popoarelor de muște sărbători murmuitoare.
Lângă lacul care-n tremur somnoros și lin se bate,
Vezi o masă mare-ntinsă cu făclii prea luminate,
Căci din patru părți a lumii împărați și-mpărătese
Au venit ca să serbeze nunta gingașei mirese;
Feți frumoși cu păr de aur, zmei cu solzii de oțele,
Cititorii cei de zodii și șăgalnicul Pepele.
Iată craiul, socrul mare, rezemat în jilț cu spată,
El pe capu-i poartă mitră și-i cu barba pieptănată;
Țapăn, drept, cu schiptru-n mână, șede-n perine de puf

Și cu crengi îl apăr pagii de muscuțe și zăduf...
 Acum iată că din codru și Călin, mirele iese,
 Care ține-n a lui mână mâna gingașei mirese.
 Îi foșnea uscat pe frunze poala lung-a albei rochii,
 Fata-i roșie ca mărul, de noroc i-s umezi ochii;
 La pământ mai că ajunge al ei păr de aur moale,
 Care-i cade peste brațe, peste umerele goale.
 Astfel vine mlădiaoasă, trupul ei frumos îl poartă,
 Flori albastre are-n păru-i și o stea în frunte poartă,
 Socrul roagă-n capul mesei să poftască să se pună
 Nunul mare, mândrul soare, și pe nună, mândra lună.
 Și s-așază toți la masă, cum li-s anii, cum li-i rangul,
 Lin vioarele răsună, iară cobza ține hangul.
 Dar ce zgomot se aude? Bâzâit ca de albine?
 Toți se uită cu mirare și nu știu de unde vine,
 Până văd păienjenişul, între tufe ca un pod,
 Peste care trece-n zgomot o mulțime de norod.
 Trec furnici ducând în gură de făină marii saci,
 Ca să coacă pentru nuntă și plăcinte, și colaci;
 Și albinele-aduc miere, aduc colb mărunț de aur,
 Ca cercei din el să facă craiul, care-i meșter faur.
 Iată vine nunta-ntreagă... voinicel e-un greierel,
 Îi sar purecii înainte cu potcoave de oțel;
 În veșmânt de catifele, un bondar rotund în pântec
 Somnoros pe nas ca popii glăsuiește-ncet un cântec;
 O cojiță de alună trag lăcuste, podu-l scutur,
 Cu musteața răsucită șede-n ea un mire flutur;
 Fluturi mulți de multe neamuri, vin în urma lui un lanț,
 Toți cu inime ușoare, toți șăgalnici și berbanți.
 Vin țăntării lăutarii, gândăceii, cărăbușii,
 Iar mireasa viorică i-aștepta-ndărătul ușii.
 Și pe masa-mpăratească sare-un greier, crainic sprinten,

 Ridicat în două labe, s-a-nchinat bătând din pinten;
El tușește, își încheie haina plină de șireturi;
„Să iertați, boieri, ca nunta s-o pornim și noi alături”.

ÎNTREBĂRI

1. *De ce au venit împărații și împărătesele?*
2. *Care sunt personajele care au participat la nuntă?*
3. *Cine era Călin?*